

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конти почт. шл. 143322
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Год. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний в край 4-50 зод.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зод.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАЦІ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Роковини.

Львів, 16. липня 1927.

Великою і одночасно трагічною подією був пам'ятний перехід Української Галицької Армії за Збруч дня 16. липня 1919 р. З розпучкою у серці, з затисненими від болю устами, мовчаво, та всеж таки з віднесеними чолами лишали сини Землі Галицької свою ближчу батьківщину та вступали на широкі простори такої ж рідної землі української, на схід, щоб на ній реалізувати свої ідеали. Переходили Збруч, хоч і з болем, та в надії, що через Київ досягнуть скоріше волості галицьку. І йшли у бій, у бій з Українську Державу.

Не було тоді вже Збруча — кордону, що на двоє ділив національний організм український та всеж він будив у свідомості кожного сумний споминок недавнього минулого і навівав не менше сумний та може дещо свідомий сумнів-запит: чи не стане Збруч знов кордоном? Але це лиш пролітало, лиш мигало у свідомості, бо була віра, що до цього вже ніколи не дійде. І йшло все у бій, йшло реалізувати національні ідеали.

За горою була волость Галицька, та на схід від Збруча була сіл П, була стотисячна П сила, що горіла етнем П вікового страданого духа, що носила любов до своєї землі та криваво викрутих скрижалей душ, тих душ, які творили зі 100 тисячів єдиної моноліти. Любів і віра в націю гнала їх до Києва. Шляхи і поля трупами криючи, рвалися все далі і далі і чимраз ближчими ідеалу були, — так їм тоді здавалося! Але він, цей ідеал, нагло почав від них віддаляватися. А життя з його неврахуваною логікою і неволимими законами таки... зломило їх фізично, та не відібрало віри в те, за що кривавились. І довершувалася там над нами трагедія Землі Галицької... Чотирикутник смерті зачирив П.

Великі та сумні, глибоко трагічні й часи, часи гідні того, щоб стояли все живими перед нами, щоб відтворювали нам їхню передісторію та їхні наслідки і щоб нас вчили і ще раз вчили на будуче.

Думаймо над тим нашим, невиданим у історії ніякого народу історичним епізодом і черпаймо з нього, немов з джерела життя, потрібні соки та гартуймо в них нашу збірну волю.

Поможіть адвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Явній. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявимо свою вдячність українським робітникам вера!

Журтви слати на адресу: Львів, Під-
вале 7, Земельний Банк Гіпотечний.
Книжечка ч. 1141.

На кооперативному фронті.

У справі віднови кредитової кооперації.

Справа віднови кредитової кооперації, що перед світовою війною добре у нас розвивалася і творила вже сильну підйому в економічній розвою нашого народу, виступила в останньому часі на черговий порядок прилюдної дискусії.

Від 1920 р., коли Краєвий Комітет організації кооператив підняв заходи до обнови наших кооператив, поставлено у нас на першому місці: *кооперативи господарсько-торговельні (консумційні)*. Цей перший пововісний розмах приніс нам поважну числом сіть споживчих кооператив першого степеня, як також Повітові Союзи і організації Центросоюзу. А відбудову воєнними і пововісними лихоліттями знищених *кредитових кооператив* переняв на себе „Краєвий Союз Кредитовий“, що в 1925 р. перемінився в Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові. В цій ділі стрічав він спершу поважні перепони. Тут годиться піднести, що деякі давні і добрі кредитові кооперативи переміною нерозважно на кооперативи господарсько-торговельні; декуди не стало давніх досвідчених діячів, а декуди і переважно захопила наших людей пововісний зневіра, що має виправдувати всяку бездіяльність. Отся остання пошесть найдовше мучить наше господарство.

Натомість в минулому році відозвався голос народу з долів, щоб чим скоріше *відновлювати кредитові кооперативи*, бо господарське життя нашого народу під цей момент найбільше відчуває потребу кредитової кооперації, аби йому дати доступний і дешевий кредит. З цього приводу у нас сьогодні йде жива дискусія про причини упадку передвоєнної кредитової кооперації, хоча всім нам відомі причини і наслідки воєнного й пововісного лихоліття. Та з іншого боку піднімається питання про селянський кредит з духом Райфайзена, за чим малаб пйти кооперативна політика до цілковитого виділення селянської кредитової кооперації від міщанської, станової і т. д.

З уваги на таке ставлення справи, треба нам приглянутися ближче цьому питанню.

Як приймемо початком організації українських кооператив заснування Краєвого Союзу Кредитового у Львові в 1898 р., то до перших десятих роках діяльності, в 1908 р., вийшов звідси ось який біліс: з кінцем 1908 р. було в Галичині 227 наших союзних кооператив з обмеженою відповідальністю, з того 168 кредитових та 59 торговельних і промислових, а українських спілок ощадності і позичок з обмеженою відповідальністю (Райфайзена) під патронатом Краєвого Виділу було 184. Союзні стоваришення (кооперативи) з обмеженою відповідальністю повставали і розвивалися самостійно і поступово при кредитовій допомозі Краєвого Союзу Кредитового і нагляді (контролі) Краєвого Союзу Ревізійного у Львові, а патронації райфайзенки були відразу асильовані значним кредитом з краєвого фонду на низький процент — без огляду на стан власного маєтку спілки.

Воротби між ними обома типами

кооператив у нас не було і ми П не викликували, — але наше громадянство самостійно перехиливалося шораз то виразніше на бік самостійних кооператив з *обмеженою відповідальністю*, так, що райфайзенки засновувало тільки в тих громадах, де не було підготовлених основ, значить — не придбано значнішої квоти уділів ані вкладок до обороту. Але необмежена відповідальність не приєднувала до себе громадян, а навпаки — як тільки дотична спілка (кредитова кооператива) піднеслася, то радо переходила з під патронату до союзних стоваришень з обмеженою відповідальністю.

І сьогодні, як відновляються кредитові кооперативи або засновуються нові, то заінтересовані громадяни в першій ряді запитують Краєвий Союз Кредитовий, чи він прийме їх кооперативу в члени та дасть їм потрібні кредити, бо вони не хотіли організувати в себе райфайзенки, хоча їм обіцяють зараз дати кредити. Чому ж наш нарід станув на таким відповідним становищі? Бо він є противником тако-само не свого Патронату, як і поруки одного за всіх, то є необмеженої відповідальності. І тут нічого не відімо, накликаючи духа Райфайзена, бо у нас сьогодні не ті часи, що були в Німеччині за часів Райфайзена.

А до того розважмо, яке значіння може мати в сучасних обставинах і на дальшу мету засновування кооператив з необмеженою відповідальністю та уділювання негального значнішого кредиту такіх непередготовлених кооперативів, до котрої приступило кільканадцять членів з уділами разом на сто кілька-десять золотих та на *одинокий підставі необмеженої відповідальності*. Мабуть тільки недобре, — бо вислідом такої роботи буває те, що члени основники розберуть позички між себе і в застаті будуть по такій операції відпочивати, чого наслідком приходить затрата випо-зиченого капіталу (кредиту) і за-мертвіліня дотичної спілки, ніби кооператив; а як кредитуєча у-станова схоче відтак стягнути свої гроші, то мусятьте пустити на ліцитацію ґрунт і весь маєток членів кооперативу, як звязаний необмеженою відповідальністю. Отсі по-слідствості мусять передбачити начальна управа центральної установи, бо таке у нас уже нераз бу-вало.

На те громадянство, згд, наші організації мають своє зрозуміння передовсім того, щоб кооперативи не приносили зграти, але позиток своїм членам, а як рахунок пока-

зав, що буде втрата, то не треба засновувати кооперативи, бо тоді не допоможе й необмежена відповідаль-ність.

Тому думам, що нині, коли по-борюється ту пошесть, що назива-ється зневірою та коли організація кредитових кооператив поступав жвавіше вперед, не було доцільно саме тепер висувати питання типу кооперативи з необмеженою відпові-дальністю, замість припятих у нас кооператив з обмеженою відпові-дальністю, як також пропонуєвати відгребування середньовічного від-ділювання селянської кредитової кооперації від міщанської, міщан-ської від ремісничої, ремісничої від промислової, промислової від робіт-ничої, робітничої від станової. Вож-таке розднування в нашій народі не може принести добрих вислідів для нікого, хіба для чужих.

Війні належить ствердити, що в біжучому році є вже значний *поступ в організації наших креди-тових кооператив*. Центральний Ко-оперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“ і Ревізійний Союз У-країнських Кооператив роблять у цій ділянці успішні заходи. На пер-шій плані поставлено *повітові, згд, окружні кредитові кооперативи* і таких кооператив відновлено по-над 50, вони далі поширюють з-дня на день свою діяльність. Пові-тові кредитові кооперативи є по-кликани стати патронатами місцевих (першого степеня) кредитових кооператив, так, що кредити з Цен-тробанку уділяється через повітові кредитові кооперативи.

По думці так уложеного плану засновуються у нас в крайові кредитові кооперативи по громадах і відновлюються давні, передвоєнні кредитові кооперативи. А в госпа-дарсько-торговельних кооперативах отираються кредитові відділи.

Та хоча не можемо легковажати собі значіння того, що досі зробле-но в справі організації, то всеж та-ки признати мусимо, що відчуван-ня потреби і дійсне запотребування свого кредиту між народом є без порівняння *більше, як ця діяль-ність, яку вказує наше провідне громадянство і як відгукується на заклик централь*. Тому наше грома-дянство зі всіх повітів і громад не-може далі роздумувати і вишук-увати, але повинно негайно приєд-нувати членів, стягати сеччас уді-ли і збирати вклади до обороту та приступати до засновування креди-тових кооператив по всіх наших по-вітах і громадах. А весь наш загаль нехай складає масові ощадності до кредитової централі українських кооператив: Центрального Коопе-ративного Банку „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові. Тоді власними силами і в „слухний час“ воскрес-имо нашу кредитову кооперацію

Д-р Кость Левницький

Рівноправність мов в УСРР

Закон про зрівняння мов усіх національностей у межах УСРР.

Дня 6. липня д. р. приняла пре-зидія ВУЦВК-ту закон про забез-печення рівноправності мов у-сім національностям, що мешкають на Україні. Фактично не дав цей за-кон нічого нового в тій справі, бо все, про що він говорить, виконува-лося у практиці від кількох літ. На-званий закон тільки пестифікує до-теперішню практиків комвалати у

проводженні національної політики на території нинішньої УСРР. Крім того сама його поява клав, а що-найменше повинна положити на бу-дуче край усім дотеперішнім до-думкам і коментарям до обов'яз-ковим інструкціям чи розпорядків, ще чих виходили в тій справі від органів радянської влади чи радних відді-лів КПУУ.

Притягуються ближче тому по-
ту закону. Насамперед каже він
про мову законів та урядових уста-
нов. Отже усі декрети, постанови і
законодавчі акти централізованих дер-
жавних та інших установ УСРР, а
також усіх окружних виконавчих
комітетів і міських рад будуть пу-
блікуватися рідною україн-
ською та російською мовами. (Досі
було то само. — Ред.). Найважливіші
урядові акти будуть на підставі
цього закону отожнюватися також
мовами національних меншостей.
Усі урядові об'явки, бюлетені,
накази і звіти призначені для міс-
цевих органів влади будуть публі-
кувати на прапила українською мо-
вою з тим, що для обслуговування на-
ціонально-територіальних одиниць
будуть їх видавати у відповідній
складності у перекладах на мові
відповідних нац. меншостей УСРР.
Тексти на державному гербі УСРР
і на державних печатках будуть ро-
бити в українській мові з тим, що
в національно-територіальних оди-
ницях можна побачити українського
містити також текст мовою відпо-
відної національної меншості. Всі
народні комісаріати як об'єднані
так і не об'єднані, уряди уповнова-
жених комісаріатів Радянського
Союзу в УСРР, всі державні, про-
мислові, торговельні та інші уста-
нов державного, місцевого і загаль-
носуспільного значіння, мають кори-
стуватися печатками, штампамі,
звісками, плакатами, оголошення-
ми і т. п. в українській мові. На
територіях національно-автономних
адміністративних одиниць допустимий
і паралельний текст мовою від-
повідної меншості. Усі публічно-
правні акти владжують на основі
закону українською мовою, а на до-
магання інтересованих громадян
також паралельно рідною мовою
дотичного громадянина. Всякі ети-
кети на виробках українського про-
мислу друкують в українській мо-
ві, побіч якої допустимий також
текст у іншій мові. У випадках, ко-
ли якісь розпорядок чи відозва
відноситься виключно до національ-
ної меншості якоїсь території, то
можна ту відозву чи розпорядок
публікувати виключно мовою до-
тичної меншості без українського
тексту.

Мова внутрішнього діловодства
і зносин між установами. Закон по-

становляє, що всі державні устано-
ви та організації місцевого і за-
гально-суспільного значіння на тери-
торії УСРР, за винятком тих, що
обслуговують виключно потреби наці-
ональних меншостей, ведуть усе
внутрішнє діловодство як канцеля-
рійне так і рахункове виключно
українською мовою. Не відноситься
це лише до установ і організацій
інших радянських республік, що
ведуть свою працю на території
УСРР. Державні господарські уста-
нови і організації загально-суспіль-
ного значіння і їх філії та заклади на
території УСРР обов'язані вести ді-
ловодство і рахунки у зносинах
з українським населенням та цен-
тральними і місцевими організаці-
ями УСРР українською мовою. Дер-
жавні установи, що обслуговують
виключно потреби поодиноких наці-
ональних меншостей ведуть внутріш-
нє діловодство мовою відповідної
національності, а комунікуються
з іншими державними установами
або тією ж мовою, або українською.
Всі державні установи і підприєм-
ства, що одержують документи чи
папери в незрозумілій мові якоїсь
меншості, не мають права відмов-
лятися від розгляду тих справ по
суті. В судових установах теж ве-
деться діловодство по українськи.
Для національних меншостей є
окремі національні судові камери.
У випадках, де сторони чи свідки
не знають української мови, суд
обов'язаний мати перекладачів. Су-
дові акти будуть виготовляти дер-
жавною мовою і рідною мовою заін-
тересованого.

Рівноправність мов у школах.
Закон постановляє, що українську
мову і українознавство обов'язково
вчать по всіх школах і дитячих бу-
динках національних меншостей, а
російську мову по всіх школах і ди-
тячих будинках і у всіх місцевос-
тях навіть з неросійським насе-

АМЕРИКАНСЬКУ ПОЗИЧКУ

одержать тільки справжні світові фірми
Такою фірмою є

Бачевські ЛІКЕРИ
Рік заснован 1782 ЛЬВІВ ГОРІВКИ
РУМ 75 1-1

ленням належить викладати як
обов'язковий предмет. Відноситься
це і до всіх українських шкіл. У
фабрично-заводських школах і на
робітничих курсах має бути рідна
мова учнів і мовою навчання
школи чи курсу. У всіх професій-
них школах викладають усі пред-
мети українською мовою за винят-
ком шкіл для національних меншо-
стей. Так само усі вищі школи на
Україні, крім тих, що призначені
для національних меншостей, ве-
дуть всю свою наукову роботу укра-
їнською мовою. Всі особи, що всту-
пають до високих шкіл а не поін-
чили української школи мусять
складати окремо іспит з україн-
ської мови. Для кандидатів, що хо-
чуть студіювати в інших школах
УСРР, а походять з інших респуб-
лік встановлюється окремі полек-
ші у речинні зложення іспиту з
укр. мови. Закон каже, що на бу-
дуче професорами українських ви-
щих шкіл можуть бути тільки ті,
що зможуть викладати по україн-
ськи. Аспіранти науково-дослідних
кафедр мусять складати теж іспити
з укр. мови, коли хочуть працюва-
ти науково в установах УСРР. Всі
підручники та наукові матеріали
для ужитку високих шкіл мають
друкуватися на будуче в україн-
ській мові. Всі учителі вищих шкіл,
професори та наукові співробітни-
ки повинні що до мов напменшо-
стей задовольняти вимоги, які закон
ставити до урядників державних
установ.

Урядова мова є національно те-
риторіальних адміністративних о-
диницях. Закон каже, що внутріш-
ньою урядовою мовою автономних
адміністративних одиниць є мова
місцевої національної більшості,
може вона також бути мовою офі-
ційних зносин з іншими уря-
довими установами побіч україн-
ської. Національна меншість даної
автономної території користується
теж рідною мовою в урядових зно-
синах з органами дотичної адміні-
стративної установи. Урядники
державних установ у нац.-територі-
альних одиницях мусять знати мо-
ву місцевої національної більшості
і українську.

Українізація. Закон накладає о-
бов'язок на Всеукраїнську Цен-
тральну Комісію Українізації при
Раді народніх комісарів кермувати

Знамениту чек-
ляку відзначу **сметанкову**

поручає

Фабрика А. ПЯСЕЦЬКІ, С. А. Іранія

При замовленні зворотати на нашу уяву
361 фірму. 10-19

українізацією агілю в цих законах.
В округах практично проводить
українізацію окружні комісії. Від-
повідальними за проведення украї-
нізації в карманих установах. При
всіх народніх комісаріатах об'єд-
наних, автономних (або самостійних)
і при урядах уповноважених Рад
Союзу в УСРР творяться окремі
комісії для справ українізації. Во-
ни обов'язані організувати в поро-
зумінні з місцевими комісіями зби-
рати української мови, гуртки украї-
нознавства і т. п. Комісії обов'язані
проверювати знання української
мови у нових співробітників, що
вступають до відповідних установ
на службу і виробляти плани під-
готовити українизації своїх установ.
Приймати до державних установ
людей, що не знають української
мови, а також мови національної
більшості, коли мова про наці-
онально-територіальні автономні о-
диниці, не можна. Особи, що хочуть
вступити на службу до державних
установ, а не мають посвідок про
знання української мови та іншіх
потрібних, можуть діставати такі
посвідки від комісії, що твориться
при установах народнього коміс-
арату освіти, коли піддаються іспи-
тові в тих комісіях.

За порушення закону потім
прокуратура до карної відповідаль-
ності. Всіх тих, що будучи на служ-
бі ще не аложили іспиту з україн-
ської мови і відносяться негативно
до українізації, звільняється з
служби адміністративним поряд-
ком без видачі т. зв. відходного і без
попередження. Зможуть вони ста-
рватися за службу тоді, коли а-
жуть іспит з української мови.

Ось і цілий закон. Вирішує він
цю незвичайно складну проблему,
як бачимо, ясно і треба ствердити,
безсторонно та справедливо.

Всі українські діти до української
школи! Хто мав свою рідну школу
і послав дитину до чужої школи,
той ворог своєї дитини і української
нації!

К. АНИЩЕНКО.

МИРОНОСНИЦІ.

(Продовження.)

Дід мовчить. Пан — далі:

— Чого хочеш перед смертю, то-
го я проси. Вводю твою волю. Та-
кий милостивий закон царя нашого
пресвітлого.

— Коли вже така ваша ласка, то
під тією вербою, де мене повісять,
я викопаю криницю: кати випють
води — подякують, і свої люди зга-
дають... Бо і в нас є свій закон ді-
дівський, запорізький.

— А щож то за закон? — глузли-
во питає москаль.

— А такий закон, — одкаже дід
гостро — послужити людям... вся-
кої віри та роду.

Погордливо поглянув московсь-
кий пан на діда.

— Ну, ти мене не перехитруєш...
Покідай-що — копай криницю...

Копав дід криницю — на вербу
поглядає. Розлога кучерява вер-
бика — такі все підходящі сучки:
закладий шворку... Ну, та нічого не
вдеш: на ногах колода, на шні —
мотузка, а за мотузку держить мос-
каль з шаблякою.

Викопав, жде смерті... Ведуть ді-
да на розправу, але не в яр, а до
управи.

А в управі, перед московським
паном, стоїть на допиті... Може зга-
дає хто? Та русачишка Харити-
на: вона за дідом побивалась, через
кордон хотіла перейти — москалем
в лабети попала.

Пан запитує діда:

— Знаєш про дічину?

— Знаю: дядькова Кондратова

дочка, пана Модзалевського крі-
пачка.

— Ну, а ти його знаєш? — пита-
ють Харитину.

Заплакали тут і дід і Харитина.

Москалі дивуються з черкасів.

Радяться... Підпавок радить панові.

— Бери, воевода, черкаску собі,
з такої красуні ти розведеш у Ко-
стромі чудову породу... Хлопця по-
жалуй* мені.

Дід, чуючи на раду, сказав:

— Харитина, справді кріпачка, а
я-ж вільний козак, до Київської
лаври приписано. Та вже змилуй-
тесь над нами, і ми-ж люди хрещені.

— Правда, — каже воевода, — з
монастирем нам не тигатись. Так от
що: дічину, як полонянку, вира-
жай у Москву, а хлопцеві — сотню
нагайських батогів, щоб прохолов
од любови, я ще дві сотні, щоб
знав, що він не козак, а смердюк
царя найсвітлішого.

Що сталося з тією Харитиною,
не довелось чути. А дід до самої
смерті розказував, як він викопав
цю криницю. І згадуючи, завше ла-
пався за штани.

— Ой, Василю, з вами гріха на-
берешся...

— А де-ж верба поділася? — спи-
тала Санька.

— Китайці зрубали. Скільки це?
там год з п'ять-шість. Тут їхній та-
бір стояв. Кашу варили. Та й куліш
той не вдався — бо їх ото наперли
в Дніпро. А верба, як бачите, кор-
чем про себе нагадує.

Микита-француз просиуєся —
підвів голову.

— Які-то китайці? звідкіль вони
тут взялись?

— Подарув. Авт.

— Ге! Ти-ж був у Хранці, чому ж
китайцям не побувати у Переправ-
ці? Дурна голова завше чужу спра-
ву робить. Прийдеш додому — роз-
питаєшся. А тепер ставай та лізь в
криницю. Побудь на толоці.

Микита подивився на свою Рябу:
припята на мотарці конячка вижи-
тувала головою — відганяла ге-
дзів та хвиськала хвостом на мух.
Микита скинув жупанину, закахав
колоші. Перекинув ногу через цям-
рини.

— Це для мене новина: китайці...
Підержте руку!

— Яка там у чортового батька
новина! Я тобі скажу, що мій Си-
дор і за поводири був у тих китай-
ців. Покінь ти у хрещузі снів у
нас, брате, чимало новини перейшло.

І все, братуха, на мушкетерській
окошилося. Ти от-що: скажи нам,
чи є у хрещузі такий звичай, як у
нас: толока?

Микита вже був на дні криниці.

Баба Віда сказала:

— Гарний звичай... такий хоро-
ший... та переводяться дідівські за-
повіді. Чи хату кому ставить, чи
обжинки, чи лиха година кого спіт-
кала — зійшлась громада, само ді-
ло робиться... Та й весело-ж бувало
на тих толоках... З ширим серцем
і ясним оком люди працюють. А
вже що-то сміху!

Санька прочитала рівчак і зага-
тила ставок. Почорніле обличчя мо-
лодичі було блідо-жовте, мов-би
світлюся внутрішнім світлом. По-
клала Санька заступ на корч, ска-
зала до діда Василя.

— Мені ваш дід стоїть в очах —
на смерть іде, а про людське добро
думає.

— Того-то, дочко, і легше в світі

жити: десь-то правда блукає по ми-
ру хрещеному. Посидь, дочко, від
у тебе соячниковий. Та й ви, бабо,
спочиньте: кінце справи. Одкомі-
сарував я за Ониску. Мусь! —
нагнувся дід до Микити. — гар-
ненько слізоту пообскрібай!

Вилили останній мул. Микита ви-
ліз з криниці.

— Ви питаєте, чи є у хрещузі
такий звичай?

Микита почав щось пригадувати.
Гостре дідове око насмішувало по-
глядало на латані французіві штани.
Жінки чекали. Микита хахотів:

— Є!

— А-ну?

— Комуні!... Це все одно, що на-
ша толока. Тільки люди наші не мо-
жуть цього збагнути.

— А у Франції як-же?

— Там буржуї, а то комуна.

— Ну-да! Нема ласки, як в Па-
раски! ох-хо — то-то ти вискокає
з хрещузького раю і світись кола-
нами на Україні. Підем, люди добрі!

— Постріпайте. Я вам розкажу.

— Не турбуйся, про це ми вже
чули. Приходь-но в раду та Олександр
Таманськом розкажеш, як робить-
ся тая комуна.

Дід Василь скинув на плечі яс-
тупа, підійшов до зруба, заглянув
в криницю... Встали й Віда з Сань-
кою. Дід усорочився брови і
проказав урочисто:

— Пий, людина, пий, скотина і
пташина. І ти радуга небесна, бе-
ри воду з нашої криниці. Амінь.

— Перехрестися і мовчки по-
далися із яру.

(Далі буде.)

При відвіді ермонтованій церк, дитячих омах і дім почування, за- гальним притисненням, тяжких снах, жодних болах, тиснення в голові і не- чуждих побудження, поручається пили чуждих днів рано наліще шкільну, прикладної гіркої води *Fransiska Jofefa*, з лікарської практикою поручають воду *Fransiska Jofefa* тому, що ладібно готує причини багатьох коробливих обаяв.

Робітничча Олімпіада в Празі.

Прага, 1. липня.

В дні 3—6 п. м. відбулася в Празі II. Робіт. Олімпіада (Перша була в 1921 р.). Іхалас величезна маса чехосл. робіт- ників і багато чужинців. Були представ- ників 16 держав (18 народностей). Багато жків приїхало з Америки, головно чесь- ких робітничих Соколів. В офіційних о- мовках і афішах було головно, що "Дуга" з Галичини візьмуть участь. О- лімпіада була улаштована на доказ орга- нізованості, сили і поступу чехосл. ро- бітництва, що належить до соціально-де- мократичної партії, але своїм зовнішнім виглядом прибрала вона характер дер- жавного свята. Хоча чехосл. соціальні демократи підкреслюють на кожнім кроці свою інтернаціональну солідарність і за- являють за свободу всіх поневолених наро- дів, то такі видні, що хиляться на бік дільніших цього світа". Вже не згадує- мо те, як витали представників малень- ких національних державних народів, як "Українську Січ", що одинока засту- пил сорок мільйонний народ, та мушу за- метити, що не вважаючи на численні о- мовлення про участь українців, украї- нського прапору ніде не висвітили. А весь стадіон і всі вулиці були прикрашені че- хосл. державними, національними пра- порами і прапорами інших держав.

Чотири дні відбувалися до полудня робітні вправи, а пополудне властиві впра- ви на стадіоні, де тамтого року йшов со- ціалістичний адмт. Стадіон був зменшений і вершинний, асфж такі міг помістити понад сто тисяч глядачів і біля 7000 чехосл. чехів. Виступали чехи: чоловіки, жінки, дітнати і хлопці, поодинокі чеські кружки, а також інші народності зокре- ма. Але лише ті, що мали певне мінімаль- не число вправляючих. Інші, що не мали того мінімального числа, вправляли на вечірній (академії) Б. п. м. в одній з най- більших пражських саль на Славянським Остріві. На рій академії вправляв також відділ українських січовиків, що свою точку якнайкраще найкраще. Шкода, що не було стільки січовиків, щоб мог- ли виступати на стадіоні. Та шож, коли- десь "Січ" нас зустріла. "Дуги" не при- їхали. (Тамтого року, коли українські Со- коли з Галичини не взяли участі в соціаль- ній адмт, то проф. Шелухин написав у часописі "Дзвін", що українські Соко- ли з Галичини через те не приїхали на адмт, що вони католики. Цікаво було б з'ясувати, чи він і тепер найде якусь шту- чинку причини).

Остатнього дня до полудня йшов ма- ніфестаційний похід Прагою. На переді гості, а пізніше чехословацькі робітничі дружини товариства. Похід тривав май- же дві години, а учасники були дуже різ- команітно одягнені. Починаючи правиль- ний односторонній робіт. гімнаст. това- рства, вкінчаючи купелених костюма- ми (кілька німецьких і мадирських клю- бів павлів чоловіків та жінок йшли в ку- пельних одягах). Майже кожна група не- сла свій прапор, а деякі і кількадесяті разом. Але всі прапори чисто червоні і це гально вражало. Майже цілий ліс черво- них прапорів, а довкола на домах і ву- личках стояли цілі стіни державних і національних прапорів. Стадіон був о- крашений майже виключно державними і національними прапорами. Майже перед кожним народністю несли напис а II мо- ві через цілу ширину вулиці: "Прага і Словакія". В українській групі, що несла червоний прапор з синьо-жовтими стиж- ками адляється одинока, що мала націо- нальну баран і маленьку табличку з на- писом "Українська Січ" йшло около 90 осіб. В перших рядах йшло чотири чир- ки з січових січових односторонх а топір- ками, кілька чірок у січових шапках, а в білому і північних одягах. По обох бо- ках вулиці, куди йшов похід, стояли не- порозумілих мала людина, а також усі вісн- ки "Українська Січ". Та не можна порівнювати українську Січ до імператорського соціаль- ного адмту. До цього мабути, у вели-

Революція в Австрії.

Криваві сутички на вулицях міст. — Палата справедливості в огні. — Здемонстровані редакції газет. — Барикади. — Жертви.

Відень, 15. липня 1927.

З приводу вчорашнього вердикту суд- дія присяжних, який ухвалено трьох чле- нів організації "Fronkamofer" за стріляння до соціалістів, прийшло нині передполуднем до бурливих робітничих демонстрацій. Міські робітники розпоча- ли демонстраційний страйк, демонструю- чи перед будинком університету, парла- менту і палати справедливості. Прийшло до сутичок між демонстрантами і поліці- єю, яка вжила пальної зброї. Як по сто- роні поліції, так і по стороні демонстран- тів є багато ранених.

Часть демонстрантів вдерлася до палати справедливості, звідки викинуто всі судові акти на вулицю і спалено. На вул. Ліхтенфельдгассе демонстранти здобули поліційну страйкцію, звідки викинуто всіх поліцаїв. Інша часть демонстрантів пробувала вдертися до парламенту. Ве- лика, товпа вдерлася до редакції христ- ської газети "Вінер Нахріхтен", яку здемонстровано. В парламенті уладжено рятункове потогівля для ранених. Демон- страції чадяться далі.

Год. 1.45. Демонстранти пробували обса- дити вулицю парламенту і стали будувати барикади, аби перешкодити атакам кін- ної поліції. По довгих сутичках поліція дала салют на вулицю, на що товпа від- повідала стріляння. Воних досі, на даху, нема. Здемонстровано трамвайний рух. Радикаль- ні елементи пруть до генерального страйку.

Год. 2.15. Поліцію узброєно в крісн, тому

кій мірі причинилося не лише те, що о- лімпіаду організувала одна політична пар- тія, але також і те, що в ній брали участь народи, а якими чехи цілі віки змагає- лися за своє існування. Та всеж такі витали їх у мурах своєї столиці дуже чужо, не забуваючи при цьому своєї національної гордості.

На загал II. Робітничча Олімпіада в Пра- зі була величавою маніфестацією сили і організованості чехосл. робітництва, яке за останніх шість літ зробило вели- чезний поступ.

В. Т.

На українську культурну станицю.

На Народній Дім у Холмі

зложили далі: 10) Дир. Волод. Кузьмо- вич (Дрогобич) — 5 зол. і клече: д-ра Троїана Корнила (Холмів), д-ра Ярослава Селезінку (Радехів), проф. Мик. Григоріука (Дрогобич); 11) Радн. М. Павло- фанович — 5 зол. і клече: Антома Чер- нецького, д-ра М. Зявця, К. Пелехотого і І. Каліновича — всі у Львові; 12) Ва- сіль Гресак — 5 зол. і клече: Івана Кузьмича, Івана Галичака і Он. Півчака — всі у Львові; 13) Дир. Савиш Омелья- н — 5 зол. і клече: д-ра Бережницького Івана, д-ра Костя Левчицького і дир. Мирона Гавришенця; 14) Кубицький Володимир — 5 зол. і клече: Адриана Гомовського, Пе- тра Кота і Хоміака Дмитра — всі у Львові; 15) Хомяк Дмитро — 5 зол. і клече: о. Тимкова (Балич), о. Каштаню- ка Антома (Львів) і Івана Павлика (Львів); 16) Володимир Целенич — 5 зол. і клече: д-ра Романа Слюзара (Микунин), д-ра Степана Білака (Городок) і Івана Ліщинського (Львів); 17) Дир. Іван Ра- ковський — 5 зол. і клече: о. Мих. Ра- ковського (Жидачів), о. Іосифа Рако- вського (Хриплин) і п-ню Марію з Рако- вських Лопушинську (Чарнів).

Всіх жертводавців просимо слати гро- шові дати на адресу Адміністрації "Ді- ла" Львів, Ринок ч. 10. II. пов. та вкла- кати дальших жертводавців.

Виборчі висіди.

Тисьмениця.

Завдяки організованості і безогляд- ній солідарності здобули українці при громадських виборах в Тисьмениці, що відбулися в дні 11, 12 і 13. липня 1927 р., ціле четверте і третє коло, себто 24 мандати. Жиди дістали в другому колі 12, а в першому два мандати, поляки в першому 10 мандатів. Спроба пол- ків розбити українців у четвертому а тре- тьому колі закінчилася шкільним фис- ком. Постановлена ними окрема ліста, на котрій уміщено в четвертій даох, а в тре- тій трьох українців, а зрештою поляків і жидів — провалилася. Українці не далися впровадити в бруд і своєю єдністю в кар- нисті дали їм ну вілпору неспрошеним о- пікунам. Слід надістися, що й у майбут- ній українське громадянство підє солі- дарно, щоб здобути в громаді належні собі права.

Львівщина.

В Дмитровичах, пов. Львів, вибори від- будилися 26, 27, і 28. червня. На 24 радних вибрано 23 українців і 1 жид. Поліки внесли проти виборів протест. Участь з- сьосувалися 40 осіб. Число виборців

тогда стала підкати на сам Іх пид. Радних досі около 100 осіб, у тому числі дуже бо- гато поліціантів. В 4. год. полно. палата справедливості стоїть в огні, бо демон- страція обсади Іх нафоту і підпалили. Товпа не допущала до рятункової акції. Здемонстровано до тзв редакції христ- ської, поліційну "Райхспост". В будинку теж в огні. По вулицях в суспільстві парла- менту в VIII-ім окрузі чути безметанні стріли. Демонстранти стріляють до полі- ціантів і до Іх коней. Пополуднєні гавсти не вийшли. Відділи республіканського "Шубунду-у" стаються з усіх усяди під ратун. Де має відбутися віче.

Безпосереднє потугівля з Віднем пе- рерване. Однак по вістих з Праги в Бу- дapestу криваві демонстрації на вулицях Відня тривають далі. Поїзди відходять без пасажирів, бо товпа не пускає лю- дей до зал. двірців. Вийшла відозна пре- зидента поліції, в якій він закликає насе- лення до спокою.

Останні вісти.

Великі демонстрації перед італійським посольством. Товпа кричала: "Геть з Му- соліні! Геть з фашизмом!" Бол між тов- пою і поліцією не припинялася. Говорять про 40 убитих і 200 ранених. Всі редакції праси і націоналістичних органів зде- монстровані. Проклято генеральний страйк.

За скликання сойму.

Варшава, 15. липня 1927.

Сьогодні дроб посли і сенатори ППО. вложили у соймовій канцелярії писмо до президента держави з домаганням скла- дати негайно надзвичайну парламентарну сесію. Неважливо від цього писма подібно домагання висував ЗЛН. Інші партії ба- жали би скликання сесії аж з початком вересня.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

В 151 числі "Діла" а 10. 7. поміщено вис- лід громадських виборів у Тернопіль- щині. В тіх рубриці мильно подано, що в Сушині увійшло до ради 12 поляків і 12 українців, бо в дійсності до ради уві- йшло в I колі 6 поляків, а в трьох інших колах 17 українців і 1 латинчик. Віста й заступника вибрано українців. Поляки зробили протест проти вибору віста, бо домагаються заступника поляка.

ЗОЛОЧІВ.

Місто Золочів має 60 при. жидівсько- го населення, решта розділяється мен- ше-більше по половині між поляків і у- країнців. Однак поляки мають при гро- мадських виборах заповнений вибір 12 радних а I. кола, в яким голосує перева- жаюча часть українців. На підставі заклю- ченого компромісу жиди одержали при ви- борах 24 радних, поляки 15, українці 9. З українців вибрані: д-р Ярослав Олес- нийський, дир. І. Антоник, радник Е. Ка- рачевський, проф. Л. Редкевич та міша- ни Василь Мильо, Петро Савчук, Петро Шипула, Василь Яблонський і представ- ник українських робітників і слуг М. Ко- вальчук. Згадати треба про кринику ро- боту селярбів апід статус ославленого Каліновича, що получилися з жидівсь- кими комуністами (проти сіоністів) і хоч- дяція їх була аовсім безагитна — ста- ралися асиком можливою агітацією ба- ланутити нарід. Як одинач мішани та ро- бітничі осудили їх роботу, свідчить най- краще факт, що не заважаючи на непер- бираному в засобах агітацію, здобули в четвертій колі около 2 при., а в III. колі загалом 5 при. усіх українських голосів.

ТЕРЕBOBЕЛЬЩИНА.

В місті Теревобелі відбулися вибори від 4. до 11. липня 1927. Побідаєна бльокова ліста. Вибрано 15 українців (в тіх з інте- лігентів) о. Мохнатська, д-р Гарматів, проф. Чайницький і 12 мішан). 15 жидів і 18 поляків.

У повіті вибори відбулися в 3 громадах, в усіх інших селах закінчилися від 21. липня. Жиди вже зачалися на добре і та- кий пізній реїсний виборів а дуже неспі- гідний для нашого селянства. В Кобило- воложках побідила в 4. колах українська ліста. Перед виборами наші виборці дава- ли гореті поліції добровільно 12 мандатів, однак вони хотіли 20. Це обурило на- ших виборців і вишлюк вислід, поданий вгору. До великого виборчого шахрайства прийшло в чисто українському селі За- ськівці. Коли в III. і в IV. колі перейшли наші ліста відхилилися в IV. колі, то в II. колі виборча комісія, аломежа в названого віста поділка, 2 поляків, 1 жиди і 1 жиди, підлинула 62 голосів з хрупівсько-поль- ської лісти, а таку саму салькість голосів забрала з української лісти. Все те діла- лося в присутності комісари старостства Гар- гаша, який був делегатовий старостством до переведення виборів! Коли проголоси- ло побіду хрупівсько-польської лісти, це очевидно шахрайство так схвилювало на- ших виборців, що тільки завдяки розназі деяких сальдомх громадин виборці не ки- нулися на виборчу комісію і відійшли до читальні. Шість депутатів виславо негай- но до старостства. По а дознах та сама ви- борча комісія, маючи нечисту совість і передбачуючи наслідки своєї шахрай- ства, написала, що картки знайшлися і то саме 62 нашої лісти, які нікого були про- пали перед кількома годинами. Шидинні картки а польсько-хрупівської лісти уне- важено. В II. колі українці вишлюк отже- такий побідою. В I. колі українці участі не брали, схвилювані тим шахрайством і не захви довіря до той комісії. На дру- гий день старостство ухвалило наказного ви-

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакції не відповідає.

Найновіші матеріали на літо

поручас в великім виборі

фірма 1509 47-50

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. ГАЛИЦЬКА ч. 10.

Філія в Тернополі. Дрогобичі, Стані.

та, однак дотрим ще не уневажнює ви- борів у І. колі, хоча в доходявля могли перекопатися про спосіб уривування той комісії під проломом свого делегата.

КАМІНЕЧЧИНА.

Вислід виборів представляється так: Камінь Струм. ІV. коло 3 українців, 4 жидів, 5 поляків, III. коло 8 українців, 1 жид, 3 поляків, II. коло 1 українців, 16 жидів, 1 поляк, I. коло 12 поляків. Укра- їнці здобули отже 12 мандатів (2 інтелі- гентів і 10 мішан). Желєхів Великий: у- країнців 16, поляків 15, Желєхів Малий: українців 2, поляків 8, жидів 2. Лани Польські: українців 6, поляків 18. Лодина Нова: українців 9, поляків 7. Марієві Ма- ді: українців 13, поляків 3. Горинь: укра- їнців 8, поляків 24. Тадаш: українців 12, поляків 12. Соколя: українців 18, поляків 6. Незнанів: українців 19, поляків 5. Де- ревини: українців 12, поляків 12. Яніне: українців 4, поляків 10, жидів 2. Стриня- ка: українців 15, поляків 1. Ясениця: укра- їнців 14, поляків 2. Сілець, Бен: українців 21, поляків 18, жидів 1. Неслухів: украї- нців 23, поляків 1. Полонична: українців 22, поляків 2.

ТІШАНІВ.

В Тішанові, пов. Любачів, вибрано з IV. кола 12 жидів, а III. 12 поляків, з II. 12 жидів, а I. 12 поляків.

СКАЛА н. ЗБР.

В IV. колі перейшли самі жиди, в III. самі українці, в II. самі жиди, в I. поляки. При виборах у Скалі практикованого по інших містах бльоку не було.

ОЗЕРЯНИ-ПИЛАТКІВЦІ.

Перейшла ліста бльоку. Вибрано 13 у- країнців, 20 жидів, 7 поляків.

ТУСТАНОВИЧІ.

В II. колі вибрано 6 поляків, 4 жидів, 2 українців, у I. колі 8 поляків, 2 украї- нців і 2 жидів.

Виборчий рух.

МОСТИЩИНА.

Повітова організація в Мостиськах, хоча адекомплетована, розпочала в повіті давно організаціїну роботу. Дня 29. травня 1927 скликано віче в Баличгах, на яке зіїшлися ціле село. Справу виборів реферували д-р Кульчицький і Ст. Байдала. Опісля на день 6. червня 1927 скликано до Мостісць усіх громадських організа- торів та інтелігентів в цілі обговорення виборчих справ та вибору нової повітової організації. Делегат УНДО. зі Львова п. Ерстенюк обговорив політичну ситу- ацію, д-р Кульчицький пояснив ви- борчу організацію. Опісля вибрано повіто- ву організацію з 10 членів, на чолі якої поставлено д-ра Льва Кульчицького. Ст. Байдала вибраний генеральним секре- тарем організації. Дня 12. червня 1927 повітова організація скликала віче під голім небом в Лашках Гостинцевих. На тім вічу виявилось, що наказний віст не вписав до виборчих ліст ані одної жінки. Жінки зробили великий крик, так, що на- казний віст змушений був лісту відпові- до доповнити. Дня 19. червня скликано віче до Гуськова. Віче відбулося в ринку, під голім небом при участі громадян з Гуськова, Мочерад, Бочин, Радхоневі, Гериславів і Золоткович. Дня 27. червня скликано віче під голім небом в Радн- мичах при участі громадян з Радинич, Чиченів, Підлісних і Вишених. Всюди ре- ферували д-р Кульчицький і Ст. Байдала. Крім цього в Стефан Бай- дала урядва рід довірених зборів, а саме в Галичинах, Золотковичах, Бу- ковинах, Радиничах (друге) і в Западні. Канцелярія нашої організації виготовила цілу низку рекламаций та відкликів до старостства.

В більшості громад вибори вже пере- ведені. В українських громадах вишлюк вони на загал цілком добре. Мішани гро- мади, як Золотковичі, Талачини, Ма- шлятичі, Гуськів вибори програли, а при- чини великих надукувати наказних вістів та писарів і азагалі наших противників. Машлятичі прим. перепали одним голо- сом. Гуськів перепав з власної вини, бо не zorganizувалися. Наше молодше поко- ління в Гуськові заботого говорити та кричати, а приїде до реальної роботи — то нічого не єміє. Ще виборів не пере- ведено, а вже тилота за вибором. З того скорастали жиди в горстка поляків і вони вишлюк побідою. Слід зазначити, що всі жиди в Гуськові алово стали проти украї- нців. У Машлятичах поляки купили одини голос за 1 зол. Вишлюк в цю справу є місцева учителька полька Палашка. Про- тив виборів в Машлятичах — євасею гро-

тест, а п. Павинку за відкупство віддано до прокуратури. В Золотковичах при виборках ділявся великий надкуття, яких дотепер не було. Про них напишемо окремо.

Всіх інтерв'ю в поштових властей на надкуттях наказних війтів та писарів не вдало, на жаль успіху. Про це теж окремо.

НОВИНКИ.

— Над домовинами полк. Дм. Вітовського в Чумані у Берліні. Заходом „Корвету“ для відшукання пам'яті б. п. полк. Дм. Вітовського. „Союз Українських Старшин у Німеччині“ й „Української Громади“ у Берліні відправили місцевий український парох о. Мих. Кіндай в перший день Зелених Свят паннахду по погнібних борбах за волю України над домовинами б. п. полк. Дм. Вітовського й чотирьох Чуман на цвинтарі „Гедвігс-Фрідріхс“ Письм відправи й проповіді о. Кіндай промовляв від згаданих товариств полк. Е. Коновалець і від „Загора. Центр“ д-р Е. Перфецький. Помінальне свято, на яке, не зважаючи на дуже погану погоду, зійшлося багато місцевих українців, закінчилося відпіванням національного гімну й „Журавлін“.

— Наші нові технологі. З членів Української Академічної Громади технологів, хіміків у Празі, в кінці 1926-27 англійські інженери: Генрик Іван, Гавалко Едвард, Гіжа Теодозій, Зічченко Микола, Корній Федь, Кулай Олександр, Лавринів Юрій, Мазуркевич Іван, Маченіч Володимир, Песічорський Олександр, Сироватко Олександр, Філіпчук Ігор. З тих місцевих товаришів зложили П. державний іспит з відзначенням з органічної або неорганічної технології. Крім цього у Празі на хеміко-технологічний інженерії студіює ще по цей час 29 студентів, а з того 22 абсолютистів, а 7 студентів.

— Виставка образів З. Подушка в Лодзі. Наш малюв Зіновій Подушка, що постійно проживає в Лодзі, уладив там збірчу виставку своїх малюнків. Образи Подушка прихильно прийняла місцева публіка й преса. Лодзький літ. часопис „Фронт Прессе“ містить в виставки портрет Подушка й репродукцію одного образу.

— Що дивніше? „Слово Польське“, яке подає кожний рядком оголошення в українській пресі вміє заохотити якусь небезпечку, робить натяки на... дивні приватні українські школи, в яких влада дозволяє... не поводити що! — на навчання українських танців поза школою. Привід до цього зачудовання дала обява, що Народна Лічниця при співучасті „Рідної Школи“ на Лемківщині та Богданівці організує „Балет українських танців“ Кого ходять школи на площу „Таргуської Сходи“ може почути, як там оркестр польської військової музики шкарпирі над національні пісні. Ми могли також сказати, що дивно... є ще польська музика, а пресі не дивно...

— Ще в справі пам'яткової таблиці Куліша у Віні. Від представників українських товариств у Віні одержали ми велике письмо, в якому зазначається, що таблиця в честь Куліша, збудована заходом студ. т-ва „Січ“, є з гарного мармору і робить навіть у Віні крамле враження, ніж деякі пропанативні таблиці тут, присвячені німецьким дітям. Прикра графічна позбавка в тексті, а саме замість букви „д“ у слові „ді Яре“, вже справляється і то коштом самої фірми, який віддано було виготовлення таблиці й яка додатково перепрошувала студентство за ту невелику, але запрошену помилку.

— Цирк у Львові. У найбільшій часі зростає до Львова велика кількість цирків світової слави: Клоунадо, який має 400 дивних звірів, між ними чудових слонів і тигрів. З огляду на те, що таке підприємство підлягає доходу всіх театрів, міська рада давно радить, яким податками обложити його і на який час обмежити його побут. Цирк пробує у Львові всього 9 днів. А щоб не робити конкуренції театрам буде примусовий платити тричі солідний податок, який піде... з коштів львівських громадян. Для тих, що лишаться на вихідних у Львові трапляється едина нагода погледіти на трохи екзотичні створіння і за те треба буде заплатити бодрі половину того, що звеличаний тенора платили за Кенуру!

— Новий костел у Львові. Громада м. Львова дарувала площу при вул. Личаківській (напроти пам'ятника Бартоша Гованського недалеко дриця) на будову ще одного костела у Львові. Площа має 1.196 кв. с. об'єму. Цікаво, коли у нас наміст приступлять до будови церкви в околицях т. зв. Нового Світу, де вона стала давно необхідною konieczністю для широкіх кругів українського населення, що в цій величезній позолі Львова не має ні однієї однієї своєї церкви. Пригадуємо, що перед війною поблизу приготування до будови церкви в цій околиці міста.

— Самовбивства хлопців. Відгуку закінченого шкільного року все ще повторюються виступи революційних зневірених учнів. У Варшаві застрілявся наслідком погані ноти учень драм. школи Пшемисльський. В околиці Вильни застріляв 12-літній хлопчина Чуйко, якого підозрювали, що вкрав 2 злот.

— Мов у Мексику. В околиці варшавської митної дирекції в 20 км. від Вельюни митною сторожою мусіла звести бій з контрабандистами, які пачкували шовк і тютюн на 30.000 злот. Трьох убито, трьох ранено, а чого один вартувий.

— Через море. Англійський лєстун Кортеїс вибирається нині до Нью-Йорку на гідроплані; кажуць, що подорож з Європи до Америки важша, бо проти вітру.

— Померли: у Софії Боян Пенев, проф. університету; — у Парижі сенатор Поль Дюпі, один з видавців „Пті Парієн“; — у Грацу бундс. віцеканцлер австр. парламенту д-р Альфред Феріліч.

— Катастрофи. Над Австрією пройшла велика буря з градом; 9 господарств спалили; чимало засіяних злищених. Така сама буря лютувала і на Шлезьку. Горіли і Долишнім. Біля Крейцберга вітер рвав дерева з корінням. У Бреславі злива завила чимало домів. У Тубізі (Бельгія) згоріла фабрика штучного шовку; кількох убитих і ранених. На східній кордоні Канади горять ліси від спеки. 30 кораблів згоріло з цієїж причини на Новофундлендських островах. На еспанських кордоні обсяглася гора і заступила залізничний шлях Париж—Бордо—Сан Себастьян. Вода у горішній частині Висли сильно зростає. У стеїті Огайо товарний поїзд ударився в особовий; 12 убитих, 50 ранених. Америк. корабель „Монкедін“, ідучи з Монреала в Ліверпуль, наїхав на ледяник і поїв собі ребра.

— Для шахістів. У шахових міжнар. змаганнях у Кешкемет, переможцем вийшов Альохін з 12 пунктами. За ним ідуть Немцовіч і Штайнер по 11 і пів, Астальос по 9 і пів, Байда, Кмох і Аргус по 8 і пів. Фахова преса стверджує, що Альохін і Немцовіч грали дуже нерівно, досить легко завоювали собі противників і не виявили даних, щоб виждати бій з Капабланкою за світове мистецтво. Штайнер, мадярський шахіст, виявив великий хист до складних комбінацій.

— Ріжні рекорди. Якийсь німець у саїдчій в'язниці в Берліні зліз частину свого залізного ланка; після смертної операції добули з його шлунка 400 гр. заліза. — Ллойд Джордж вибраний 26-й раз головою союзу шотландських лібералів. Його заступником — знову його жінка. — У Торонто померла жінка Теч, що не їла 55 днів, лікуючи себе горілкою. Вона вригла, що голодуючи видужає і згодом перестала зовсім їсти. — Два американці Джордж Беккер і Вілліам Сіглер жертвували гарвардському університету по 1 міль. дол. — У голяндським місті Гуда апап підчас бурі метеор ваги 25 фунтів. — В Італії, в Салерно, якийсь льомброзівський тип порізав і спалив свою маму та сестру, при допомозі своєї нареченої, з помсти, що батько не записав йому всього майна. — Шведський король Густав, який приїхав як літчик до малого містечка Саєро біля Гетеборга кинувся гасити вогонь разом з іншими сільськими підчас пожежі місцевого купельного будинку.

— Світова всячина. Англія, Сполучені Держави і Японія не в силі погодитись у Женеві на раді про розроблення наслідки обмежити будову кораблів. — Болгарський уряд відмовив візи ген. Врангелю. — До Берліна приїздить інкогніто бундс. жінка Вільгельма. — У Кіппінсві хотіли підчас відвідин румунських міністрів у православний соборі висадити собор у вогонь; чимало підозрілих арештували. — У варшавській галерії образів хтось порізав ножем у ночі велику картину Матейка „Баторій під Псковом“. — Брат Абд-ель-Крима, який не хотів піддатися разом з ним, цими днями сам зголосився до франц. кватирі і заявив про свою піддачу. — Двох ірландських послів з партії Де Валері піддали на суд голову парламенту Дня, який виключив їх і ще 43 інших послів, їх однодумців, із засідань; вони твердять, що вибір голови в їх присутності незаконний. — На франц. італ. кордоні, біля Брінсон, якийсь італієць перемішав на кордонних стовпах фарби франц. прапору на італійські. — В англ. парламенті посол Том Шоу заявив, що бачив як один англ. офіцер в Індії побирав свого чужу тварюку. Уряд негайно наказав перевести селяство, чи це правда. — У місті народили славного італ. фізика Вольті вбудують у його честь світляну вежу на 29 м., яка кидатиме світло з висот 60 км. довкола.

— Заява. Одержуємо такого листа: От, сими подаю до загального відома, що з дня 27. червня 1927 р. перестав я бути членом „Спілки Громадян У. С. Р. Р.“ та Т-ва „Книгозбірня читальні ім. Т. Шевченка“ в Празі, та що з тими організаціями не маю зовсім нічого спільного. — Гавришук Михайло.

— З кін. „Палас“ один з найпопулярніших фільм „Богема“ на підставі відомого франц. архитвора, з Ляліною

Час відновити передплату

ПЕРШОРЯДНІ РОДИ ЧЕКОЛЯДИ

з ФАБРИКИ „ОРТІМА“ КРАКІВ

Гіш і Джоном Жільбер; крім цього дві малі комедії.

— Для 7. липня п. р. нострифікував краківський університет диллом Тита Залужського доктора прав віденського університету. 73 1-1

— Легко як по маслі. Знайомий мій, дуже приємний хлопчина, має тільки одну хвибу: крім жіночого товариства любить ще видумувати різні звороти або змінити народні приповідки на свій лад і тим бавить товариство в принагідно гриючися до сонця в траві (а було це в Зелеманці) чує голос приятеля який каже: Прошу пані... Кажу вам... було так легко як по Елегант. Що то значить прошу вас?! то значить, що я не уживаю масла, лише пасти Елегант. 1-1

— По футу! Ідьте до п. Карпяка, щоб перед зимою були готові. Львів вул. Куркова 11а і. пов. на ліво. 49 5-10

Зі спорту.

„Україна“ — „Ютшенка“.

Пригадується, що в неділю 17. ц. м. в год. 11 рано на площі Сокола-Батька відбувся змагання в копаному м'ясі між Ж. К. С. „Ютшенка“ й „Україною“. Дев'ять місяців вступу повинні стягнути як найчисленішу українську публіку на ці інтересні змагання.

Посмертні згадки.

Григорій Вовчук, діяльний громадянин і народний організатор у Холорівщині, помер 6. ц. м. в Личках Горішніх. Похороном заслуженого селянина відбулися величаво. Не зважаючи на пильну роботу в полі, явилися численні читальники з обох сіл, Соколи і маса народу. Участь у похоронах узяв також о. П. Курчаба з Острова. Над гробом виголосив широ-сердечну промову місцевий парох, просяючи Покійного від усіх тих, що разом з ним працювали. На могилі зложено 4 вінці й окремих від рідні парохів. — В. П.

ОПОВІСТКИ.

„Бурса ім. І. Франка“ і „Дешеве Бурса“ в Яворові при українській коледж. гімназії з правом прилюдності, приймуть на шк. рік 1927/28 100 учеників. Міс. оплата 50 злот. в „Деш. Бурсі“ 35 злот. (або харчами). Подання о прийняття вносити до 15. серпня. Виділа. 68 1-3

Студія фізичного виховання в Ягальонському університеті (Краків). Виділа Т-ва Українська Студ. Громада в Кракові подіє до відома, що Ягаль. Університет отримав від осені 1927 р. трилітню Студію фізичного виховання при лікарському Виділі. Вона аналогічна до інших спеціальних унів. студій (напр. педагогічної) і має за завдання давати освіту на університетському рівні. Абсолютисти повної 3-літ. студії фіз. виховання, що посвячуються виключно тому предмету, матимуть право по відповідних іспитах і науковій розправі дістати унів. ступінь магістра фіз. виховання. Студенти повної Студії виховання не можуть одночасно студіювати на університеті в іншому обсягу. Час переведення на студію не може бути зачислений до власних лікарських студій. Зі Студії в упрощеному обсягу науки трилітньої або дошпитної зможуть користати студенти інших виділів університету. Умовою прийняття на Студію є свідоцтво зрілості середньої шк. менше як 30 літ, повне фізичне здоров'я. Першество матимуть ліпші свідоцтва зрілості, що мають фізичну сирваність, яку набули попередньою працею, а також члени пластової організації Баден-Порельовської. Перед прийняттям мусять кандидати піддати офіційним оглядам лікаря, для ствердження, чи вони здібні перенести фізичні труди, які накладає Студія. — Число місць обмежене. — Подання треба вносити найдалше до дня 31. серпня 1927. до Дирекції Студії — Kraków, ul. Lubicz 42. (Zakład Higieny). До подання треба залучити: 1) метрику, 2) свідоцтво зрілості, 3) свідоцтво здоров'я, 4) докази фізичної сирваності (в обсягу гімнастики, спортив, то що), 5) приналежність до пласту, то-що, 6) curriculum vitae, 6) фотографію з адресою заміщення. В поданні треба зазначити, чи кандидат зга. кандидатка має намір відбутися Студію повну, чи упрощену. Оплати такі самі, як для інших студентів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

28 ЗОЛ. коштує срібна папіросниця з Мандля, Коперника 14. 1773 11-2

ПОТРІБНІ ІНКАСЕНТИ на міста: Тернопіль, Перемишль, Станіслав, Стрий, Ярослав, Коломия, Самбір, Дрогобич, Золочів і Чортків. Рефлексуючі інтелігентні з наведених міст зголосяться письменно до Адм. „Діла“ під „Точність“. 70 1-1

ВІЛЬНА ДОБРА ПОСАДА для середньо-інтелігентної людини за зложенням кавші. Письменні зголошення слати до Адм. „Діла“ під „Посада“. 71 1-1

НОТИ на скрипку з фортепиано: Іван Леванський: Мережка — Казка — Українська Респодія. 72 1-2

МОРЕЛІ заліщицькі, світової слави, 1-го сорти, висилає в 5 кг. коштових опдачено за післяплатою 18 злот. 15 сот., А. Венкерт, експорт овочів в Заліщицях. 14 9-16

БУПІЛЮ реальність з вільним помещиком о 2 кімнатах з кухнею, або наймущому саме помещикання. Зголошення з поданням умови до Адміністрації „Діла“ під „Солідність“. 69 1-3

ВІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятиків літ в цілм краю звісна фірма Іван Зальтенрайх, Львів, Марійська пл. 3. Купую брилянти, золото, срібло, плаву найвищі ціни. 3а) 4-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ДЕНТИСТ

Б. ЛЬОВЕР в Станіславові вул. Собіського 14.

Спеціальність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, місткі без корон і біленькі зуби — Приступні ціни — догодні умови. 115 10-47

На рати по 5 злот. тижням можна дістати 2 пружинні матраци, 1 отоману, 1 сальоновий гарнітур, 2 каті на ліжка і т. п.

„ФАМЕТА“

Фабрика меблів, Львів, Красівських 18а 2283 другий дім від Казимірівської. 7-10

Перша і друга частина Історії політичної думки галицьких Українців до часу світової війни, написані д-ром Костем Леванським. вже вийшли з друку і мож купити в книгарні Наукового товариства імені Шевченка у Львові, Ринок 4. 10.

По розпродажі цього тому вийде другий том споминів д-ра Костя Леванського п. з. Наші політичні змагання у світовій війні, 1914—1918. 12 4-3

Знаменитий лічничий середній при великих жодудкових болах

Побуджує апетит, зміцнює жодудок і усуває перешкоди при травленні, як також успішно діє при диспепсії

Головний Склад Аптика SANITAS Львів вул. Львівська 4. 48. 234